DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

16. december 2004 *

I sag C-358/03,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 226 EF, anlagt den 19. august 2003,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved D. Martin og H. Kreppel, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Republikken Østrig ved E. Riedl, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: tysk.

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne N. Colneric (refererende dommer) og J.N. Cunha Rodrigues,

generaladvokat: A. Tizzano
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har med sin stævning nedlagt påstand om, at Domstolen fastslår, at Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 9 i Rådets direktiv 90/269/EØF af 29. maj 1990 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med manuel håndtering

af byrder, som kan medføre risiko for især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne (fjerde særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EFT L 156, s. 9), idet den ikke har sat de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for fuldt ud at efterkomme dette direktiv, eller under alle omstændigheder ikke har underrettet Kommissionen herom.

Retsforskrifter og den administrative procedure

2 Som det fremgår af ordlyden af artikel 1, stk. 1, i direktiv 90/269, fastsætter det minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med manuel håndtering af byrder, som kan medføre risiko for især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne.

3 I henhold til direktivets artikel 9, stk. 1, skal medlemsstaterne sætte de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet senest den 31. december 1992 og straks underrette Kommissionen herom. Den frist, som Republikken Østrig — der blev medlem af Fællesskabet den 1. januar 1995 — fik til at gennemføre dette direktiv, udløb på datoen for denne medlemsstats tiltrædelse af Fællesskabet.

4 Da Republikken Østrig ikke havde underrettet Kommissionen om, at den havde sat alle de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktiv 90/269, og Kommissionen ikke var i besiddelse af andre oplysninger, hvoraf den kunne udlede, at medlemsstaten havde vedtaget de nødvendige foranstaltninger i denne henseende, iværksatte den en traktatbrudsprocedure.

5 Da Kommissionen hverken mente, at dette direktiv var blevet gennemført i forhold til de ansatte i delstaten og kommunerne i Kärnten, eller i forhold til arbejdstagere i skov- og landbrugssektoren i Burgenland og Kärnten, fremsatte Kommissionen den 19. december 2002 en begrundet udtalelse, hvori den opfordrede Republikken Østrig til at træffe de fornødne foranstaltninger for at efterkomme denne udtalelse inden for en frist på to måneder fra dens meddelelse.

6 Da Kommissionen ikke fandt de svar, som de østrigske myndigheder gav, fyldestgørende, anlagde den nærværende sag.

Om søgsmålet

7 Det følger af fast retspraksis, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger et traktatbrud, skal vurderes på baggrund af forholdene i medlemsstaten, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse (jf. bl.a. dom af 15.3.2001, sag C-147/00, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 2387, præmis 26, og af 4.7.2002, sag C-173/01, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 6129, præmis 7).

8 Den østrigske regering har gjort gældende, at klagepunktet vedrørende den manglende gennemførelse af direktiv 90/269 er ubegrundet for så vidt angår

Burgenland, fordi der her i løbet af år 2000 blev vedtaget en bekendtgørelse, som meddeltes Kommissionen den 24. oktober 2000.

9 Kommissionen har i replikken erkendt, at det forholder sig således.

10 Eftersom den begrundede udtalelse blev fremsat den 19. december 2002, må Republikken Østrig frifindes for så vidt angår klagepunktet vedrørende Burgenland.

11 Uanset at den østrigske regering ikke har bestridt det påtalte traktatbrud hvad angår Kärnten, har den alligevel gjort gældende, at offentliggørelsen af den nødvendige bekendtgørelse med henblik på den fuldstændige gennemførelse af direktiv 90/269 i forhold til arbejdstagere i skov- og landbrugssektoren ville ske i slutningen af 2003. Hvad angår nødvendigheden af at vedtage gennemførelsesforanstaltninger for at sikre beskyttelsen af de ansatte i delstaten, kommunerne og kommunesammenslutningerne, har forbundsstaten regelmæssigt oplyst de kompetente myndigheder i delstaten Kärnten om deres forpligtelser i denne henseende.

12 I denne forbindelse har den østrigske regering understreget, at østrigsk forfatningsret forbyder forbundsstaten at vedtage gennemførelsesforanstaltninger på vegne af en delstat, og at alene Domstolens dom vil kunne begrunde forbundsstatens kompetence i henseende til at iværksætte gennemførelsen.

13 Det bemærkes hertil, at en medlemsstat — i overensstemmelse med fast retspraksis — ikke kan påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden, herunder statens føderale struktur, til støtte for, at forpligtelser og frister, der følger af et direktiv, ikke overholdes (jf. bl.a. dom af 11.10.2001, sag C-111/00, Kommissionen mod Østrig, Sml. I, s. 7555, præmis 12). Ganske vist kan den enkelte medlemsstat frit fordele de retsanordnende beføjelser internt, men i forhold til Fællesskabet har den fortsat i medfør af artikel 226 EF eneansvaret for, at forpligtelserne ifølge fællesskabsretten overholdes (dom af 10.6.2004, sag C-87/02, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 5979, præmis 38).

14 Kommissionens påstand bør derfor tages til følge, for så vidt den angår delstaten Kärnten.

15 I lyset af ovenstående bør det fastslås, at Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til direktiv 90/269, idet den ikke har sat de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for i delstaten Kärnten at efterkomme dette direktiv. I øvrigt frifindes Republikken Østrig.

Sagens omkostninger

16 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 3, kan Domstolen fordele sagens omkostninger eller bestemme, at hver part skal bære sine egne omkostninger, hvis

hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter. Da Kommissionen kun delvis har fået medhold i sine påstande, bør hver part bære sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Fjerde Afdeling):

1) **Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 90/269/EØF af 29. maj 1990 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med manuel håndtering af byrder, som kan medføre risiko for især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne (fjerde særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF), idet den ikke har sat de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for i delstaten Kärnten at efterkomme dette direktiv.**

2) **I øvrigt frifindes Republikken Østrig.**

3) **Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber og Republikken Østrig bærer hver deres egne omkostninger.**

Underskrifter